

POLONEZII ÎN TIMPUL CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	3
Introducere.....	5
Abrevieri.....	10
Documente	
1. Scrisoarea ambasadorului Poloniei în Germania J. Lipski trimisă ministrului de Externe polonez J. Beck.....	11
2. Instrucțiunile lui J. Beck trimise ambasadorului J. Lipski.....	13
3. Comunicatul comun al guvernului sovietic și guvernului polonez privind relațiile dintre cele două state.....	15
4. Notele ministrului Afacerilor Externe al Germaniei von Ribbentrop privind convorbirea avută cu ministrul polonez al Afacerilor Externe I. Beck.....	16
5. Stenograma discursului lui A. Hitler la consfătuirea secretă cu conducătorii militari ai Germaniei.....	19
6. Scrisoarea lui W. Ulbrichte către D. Manuiski privind necesitatea ripostelor la postul de radio Moscova față de dezinformările propagandei naziste.....	21
7. Statutul Danzigului.....	22
8. Textul discursului lui Iosif Stalin în cadrul ședinței Biroului Politic al P.C.(b) al U.R.S.S.....	24
9. Tratatul de neagresiune dintre Germania și U.R.S.S.....	26
10. Apelurile președintelui S.U.A. F. D. Roosevelt adresate președintelui polonez I. Mościcki și cancelarului german A. Hitler.....	28
11. Răspunsul președintelui Poloniei I. Moscicki la mesajul președintelui S.U.A. F. D. Roosevelt.....	30
12. Directiva nr. 1 de declanșare a războiului împotriva Poloniei, semnată de Adolf Hitler.....	31
13. Discursul cancelarului Germaniei Adolf Hitler în ședința Reichstagului.....	33
14. Telegrama lui I. von Ribbentrop trimisă lui Schulenburg, ambasadorului Germaniei la Moscova, prin care cerea aflarea poziției U.R.S.S. privind intrarea acesteia în războiul împotriva Poloniei....	37
15. Telegrama ambasadorului Schulenburg, în care acesta expune poziția U.R.S.S. privind invazia în Polonia.....	38
16. Declarația de neutralitate a României.....	38
17. Felicitarea lui V. Molotov, trimisă Guvernului nazist cu ocazia cuceririi de către germani a Varșoviei.....	39
18. Telegrama lui I. von Ribbentrop trimisă ambasadorului Schulenburg, prin care îi sugera ideea reluării convorbirilor cu Molotov și invitării U.R.S.S. la intervenție împotriva Poloniei, conform înțelegerilor din 23 august 1939 și răspunsul Guvernului sovietic.....	39
20. Telegrama ambasadorului german Schulenburg privind poziția U.R.S.S. față de intervenția ei în Polonia.....	40
21. Telegrama lui Ion Gigurtu referitoare la discuția avută cu feldmareșalul Hermann GÖring.....	41

Anatol PETRENCU

22. Telegrama lui I. von Ribbentrop pe numele ambasadorului de la Moscova, prin care acesta face unele precizări referitoare la Polonia . 43
23. Telegrama ambasadorului Schulenburg către von Ribbentrop privind poziția U.R.S.S. față de intervenția militară în Polonia 44
24. Cu privire la cauzele interne ale înfrângerii Poloniei..... 44
25. Directiva nr. 16 633 a comisarului poporului pentru Apărare al U.R.S.S. K. E. Vorosilov și a șefului Statului-Major al A.R.M.Ț. B.A. Șapoșnikov, adresată Consiliului militar al Districtului militar special Bielorus (D.M.S.B.) privind ofensiva asupra Poloniei..... 46
26. Telegrama lui von Ribbentrop trimisă ambasadorului Schulenburg prin care primul salută decizia sovieticilor de a invada Polonia. . . . 48
27. Telegrama ambasadorului Schulenburg privind motivațiile sovieticilor pentru invadarea Poloniei..... 50
28. Ordinul nr. 005 al Consiliului militar al Frontului bielorus către forțele militare ale frontului „Cu privire la scopurile intrării Armatei Roșii pe teritoriul Bielorusiei de Vest”..... 51
29. Telegrama ambasadorului Schulenburg către Ministerul de Externe al Germaniei privind decizia sovieticilor de a invada Polonia 53
30. Nota guvernului U.R.S.S. înmănată ambasadorului Poloniei la Moscova în dimineața zilei de 17 septembrie 1939..... 54
31. Ordinul comandantului suprem al Armatei poloneze E. Rydz-Smigly în legătură cu invazia trupelor sovietice..... 54
32. Extras din agenda de serviciu a vicecomisarului de Externe al U.R.S.S. V.P. Potiomkin expediat Secretarului general al C.C. al P.C. (b) din U.R.S.S. I.V. Stalin despre convorbirea cu ambasadorul polonez W. Grzybowski..... 55
33. Adnotarea ambasadorului român de la Moscova N. Dianu la nota comisarului poporului pentru Afacerile Externe al U.R.S.S. V. Molotov și nota înaintată Trimisului Extraordinar și Ministrului Plenipotențiar al României la Moscova N. Dianu, prin care V. Molotov l-a asigurat de promovarea de către U.R.S.S. a politicii de neutralitate față de România..... 57
35. Cuvântarea lui V. M. Molotov, președinte al Consiliului comisariilor poporului al U.R.S.S., rostită la radio la 17 septembrie 1939. 58
36. Comunicatul germano-sovietic privind ocuparea Poloniei..... 60
37. Telegrama ambasadorului german la Moscova către Ministerul de Externe al Germaniei privind delimitarea teritorială a Poloniei între cele două state..... 60
38. Notă asupra convorbirii avute în ziua de 20 septembrie 1939 de Secretarul general al M.A.E. Al. Cretzianu cu Consilierul ambasadei Poloniei la București Poninski..... 61
39. Directiva transmisă prin linie telefonică directă de către K. E. Vorosilov comandanților D.M.S.B. și D.M.S.K. privind retragerea trupelor militare în conformitate cu linia de demarcare între unitățile militare sovietice și germane, stabilită în Protocolul adițional secret din 23 august 1939. . . . 63
40. Raportul loctiitorului comisarului poporului pentru Apărare al U.R.S.S., comandarmului de rangul IG. I. Kulik despre luptele unităților Armatei Roșii în Polonia și situația politică și economică în regiune.. 65

POLONEZII ÎN HNFPUL CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

41. Dispoziția dată la telefon de către Statul-Major General al A.R.M.Ț. comandanților D.M.S.B. și D.M.S.K. privind eliberarea germanilor luați în prizonierat de către polonezi.....	67
42. Comunicatul sovieto-german din 22 septembrie 1939.....	68
43. Telegrama lui von Ribbentrop către ambasadorul Schulenburg privind delimitarea teritorială a Poloniei.....	68
44. Tabelul de repartitie dat prin telefon șefului Direcției prizonieri de război a N.K.V.D. al U.R.S.S. maiorului P. K. Soprunenko privind rutele de deplasare a prizonierilor din punctele de recepție în lagăre..	69
45. Telegrama ambasadorului german la Moscova, adresată Ministerului de Externe al Germaniei privind delimitarea teritorială între cele două state.....	69
46. Directiva nr. 4 a lui Hitler privind sfârșitul războiului în Polonia ...	70
47. Tratatul germano-sovietic despre prietenie și frontieră dintre U.R.S.S. și Germania.....	72
48. Declarația guvernelor sovietic și german.....	74
49. Războiul imperialist și Balcanii.....	74
50. Directiva nr. 5 a lui A. Hitler referitoare la împărțirea Poloniei.	75
51. Scrisoarea lui Gheorghi Dimitrov adresată lui E. Brauder privind sarcinile comuniștilor în condițiile războiului imperialist.....	76
52. Extras din procesul-verbal nr. 7, punctul 260 al ședinței Biroului Politic al C.C. al P.C.(b) din U.R.S.S. în problema deciziei privind prizonierii....	77
53. Decizia Biroului Politic al C.C. al P.C.(b) din U.R.S.S. „Cu privire la modul confirmării sentinței tribunalelor militare în Ucraina de Vest și Bielorusia de Vest”.....	79
54. Demersul comisarului poporului pentru Afacerile Interne Lavrenti Beria privind trimiterea a 33 mii de prizonieri polonezi autorităților germane.....	79
55. Cererea locotenent-colonelului Tadeusz Wyszomirski din lagărul de internare de la Caracal.....	80
56. Scrisoarea generalului polonez Franciszek Sikorski, adresată comandantului Frontului ucrainean S.K. Timoșenko privind reținerea nelegitimă a apărătorilor Lvovului în lagărul din Starobelsk și eliberarea lor urgentă.....	82
57. Dispoziție dată de către Direcția prizonieri de război a N.K.V.D. comandantului lagărului Putivl, privind reținerea în lagăr a prizonierilor profesori, jurnaliști, medici, pictori și ofițeri care posedă alte specialități.....	83
58. Raportul Comisarului General pentru asistența refugiaților poloni privind rezultatele inspecției realizate la Caracal.....	84
59. Scrisoarea comisarului lagărului Koziolsk, adresată D.P. R. a N.K.V.D. al U.R.S.S. privind cererile prizonierilor polonezi de origine etnică evrei care refuză să se întoarcă în teritoriile poloneze trecute sub ocupația germană.....	88
60. Adresarea medicilor și farmaciștilor, prizonieri în lagărul Starobelsk, către K. E. Vorosilov privind ilegalitatea internării lor.....	88
61. Raportul lui V. M. Molotov prezentat în cadrul ședinței Sovietului Suprem al U.R.S.S.....	89

Anatol PETRENCU

62. Raportul Comisarului General pentru evidența și asistența refugiaților poloni Hagi Stoica privind transferarea președintelui Poloniei I. Mościcki de la Bicaz la Craiova.....94
63. Scrisoare adresată Președintelui Poloniei W. Raczkiewicz de către J.Beck.....95
64. Indicația Direcției prizonieri de război a N.K.V.D. al U.R.S.S., trimisă căpitanului A. G. Berejkov, cu privire la Convenția de la Geneva și necesitatea respectării în practică a directivelor D.P.R. a N.K.V.D.....97
65. Datele D.P.R. a N.K.V.D. al U.R.S.S. privind numărul total al prizonierilor, al celor trimiși în Bielorusia de Vest, Ucraina de Vest și Germania și al celor care au rămas în lagărele N.K.V.D. din U.R.S.S.....98
66. Informația lui P. K. Soprunenko privind numărul ofițerilor prizonieri în lagărele Starobelsk și Koziolsk.....98
67. Dispoziția dată prin telefon direct de către P. K. Soprunenko șefului Direcției coloniilor de muncă corecțională a N.K.V.D. al Ucrainei A. G. Zverev privind trimiterea ofițerilor polonezi în lagărul Koziolsk.. 99
68. Informația lui P. K. Soprunenko privind numărul prizonierilor (ofițeri, polițiști, jandarmi) internați în lagărele N.K.V.D., cu indicarea locurilor lor de baștină.....99
69. Sentința de condamnare a prizonierului S. S. Oleinik 100
70. Decizia Biroului Politic al C.C. al P.C.(b) al U.R.S.S. „Cu privire la paza hotarului de stat în regiunile de vest ale R.S.S. Ucrainene și R.S.S. Bielorusie”.....101
71. Demersul lui L. Beria pe numele lui I. Stalin cu propunerea de a-i împușca pe ofițerii, jandarmii, polițiștii, osadnicii etc. polonezi, aflați în cele trei lagăre speciale pentru prizonieri de război ale N.K.V.D. și întemnițați în închisorile din regiunile de vest ale Ucrainei și Bielorusiei.....102
72. Extras din procesul-verbal nr. 13 al ședinței 144 a Biroului Politic al C.C. al P.C.(b) din Uniunea R.S.S. privind împușcarea ofițerilor polonezi, jandarmilor, polițiștilor, osadnicilor și a altora din trei lagăre N.K.V.D. pentru prizonieri și a celor deținuți în închisorile din regiunile de vest ale Ucrainei și Bielorusiei.....104
73. Directiva comisarului poporului pentru Afacerile Interne L.P. Beria expediată șefului Direcției prizonieri de război a N.K.V.D. al U.R.S.S., P.K. Soprunenko, privind alcătuirea listei prizonierilor polonezi închiși în lagărele speciale.....105
74. Directiva comisarului poporului pentru Afacerile Interne al U.R.S.S. L.P. Beria expediată comisarului poporului pentru Afacerile Interne al R.S.S. Ucrainene I.A. Serov și comisarului poporului pentru Afacerile Interne al R.S.S. Bielorusie L.F. Țanava privind deportarea în R.S.S. Kazahă a familiilor militarilor polonezi închiși în lagărele speciale ale N.K.V.D. și a deținuților aflați în închisorile din regiunile de vest ale Ucrainei și Bielorusiei.....112
75. Dispoziția șefului Direcției prizonieri de război a N.K.V.D. al U.R.S.S. P. Soprunenko către șeful lagărului special, maiorul P. Borisoveț115

POLONEZII ÎN TIMPUL CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

76. Informație privind prizonierii polonezi, aprobată de locțiitorul comisarului poporului pentru Afacerile Interne, comisarul securității statului de rangul III, B. Z. Kobulov, în legătură cu examinarea dosarelor de către „troika”	115
77. Directiva lui L. Beria către comisarul poporului pentru Afacerile Interne al R.S.S. Kazahe S.N. Burdakov privind repartizarea familiilor deportate ale prizonierilor polonezi	116
78. Raport asupra activității Comisariatului general pentru evidența și asistența refugiaților poloni, pe lunile ianuarie și februarie 1940	117
79. Decizia Consiliului de Miniștri al României de a reține cu titlu de garanție cantitatea de aur depusă de Banca Poloniei în Banca Națională a României	124
80. Situația refugiaților polonezi, a ex-ministrului de Externe Josef Beck, în România, examinată în ședința Consiliului de Cabinet din 10 ianuarie 1941	124
81. Despre securitatea foștilor miniștri ai guvernului polonez, discutată în ședința Consiliului de Cabinet de pe data de 8 februarie 1941	127
82. Despre asigurarea protecției lui Josef Beck și a refugiaților polonezi, discutată la ședința Consiliului de Miniștri al României pe data de 6 martie 1941	127
83. Notă informativă privind componența guvernului polonez, condus de Wladislaw Sikorski, și activitatea „Uniunii Luptei Armate”	128
84. Telegrama ambasadorului U.R.S.S. la Londra I. M. Maiski trimisă C.P.A.E. al U.R.S.S., în care raportează despre discuția avută cu W. Sikorski, prim-ministrul al Poloniei, privind colaborarea militară sovieto-poloneză	136
85. Telegrama C.P.A.E. expediată ambasadorului U.R.S.S. în Marea Britanie I.M. Maiski referitoare la atitudinea guvernului sovietic față de condițiile de colaborare militară între U.R.S.S. și Polonia	138
86. Telegrama ambasadorului U.R.S.S. în Marea Britanie I. M. Maiski, trimisă C.P.A.E. al U.R.S.S., privind principiile de bază ale acordului între U.R.S.S. și Polonia	139
87. Acordul dintre guvernul U.R.S.S. și guvernul polonez privind restabilirea relațiilor diplomatice, constituirea Forțelor militare poloneze pe teritoriul U.R.S.S. și amnistierea deținuților polonezi aflați în închisorile și lagărele din U.R.S.S.	140
88. Scrisoarea șefului Misiunii militare poloneze în U.R.S.S., generalul Z. Szyszko-Bohusz, adresată C.P.A. al U.R.S.S. privind principiile de bază înaintate de Comandamentul suprem polonez pentru semnarea acordului militar cu Comandamentul suprem al U.R.S.S.	141
89. Nota reprezentantului M.A.E. al Poloniei A. Tamowski, adresată comisarului poporului pentru Afacerile Externe V. Molotov, privind numirea lui I. Retinger însărcinat temporar în afaceri al Poloniei în U.R.S.S.	143
90. Raportul guvernatorului Basarabiei, generalul C. Gh. Voiculescu, privind starea polonezilor aduși cu forța în Basarabia în 1940	143
91. Rezoluția Comitetului de Stat al Apărării nr. 863 cc „Cu privire la armata poloneză de pe teritoriul U.R.S.S.”	145

Anatol PETRENCU

92. Textul discuției vicecomisarului Afacerilor Externe al U.R.S.S.
A.I. Vășinski cu S. Kot, ambasadorul Poloniei în U.R.S.S.....146
93. înregistrarea discuției lui I.V. Stalin și V. M. Molotov cu președin-
tele Consiliului de Miniștri al Poloniei W. Sikorski și comandantul
armatei poloneze de pe teritoriul U.R.S.S., generalul W. Anders. . . .149
94. Declarația guvernului Uniunii Sovietice și a guvernului Republicii
Polonia despre prietenie și ajutor reciproc.....160
95. Acordul cu privire la împrumutul oferit de guvernul U.R.S.S. gu-
vernului Poloniei pentru acordarea ajutorului bănesc cetățenilor
polonezi aflați pe teritoriul U.R.S.S.....161
96. înregistrarea discuției primului locțiitor al comisarului poporului
pentru Afacerile Externe al U.R.S.S. A.I. Vășinski cu ambasadorul
Poloniei în U.R.S.S. St. Kot.....162
97. Scrisoarea Secretarului General al Comitetului Executiv al Komin-
ternului Gheorghii Dimitrov către vicecomisarul Afacerilor Externe
al U.R.S.S. A. I. Vășinski privind dispozițiile antisovietice din ar-
mata condusă de generalul W. Anders.....162
98. Referat prin care Comisarul General pentru refugiații poloni și
internații politici din România cerea încuviințarea dreptului de a
lucra pentru refugiații poloni.....163
99. Notă prin care Ministerul Finanțelor cere aprobare pentru a per-
mite refugiaților polonezi să se angajeze în câmpul muncii.....165
100. Circulara și instrucțiunile Comisariatului General pentru refugiații
poloni și internații politici, trimisă prefectilor, prin care refugiații po-
lonezi din România primeau dreptul de angajare în câmpul muncii.... 166
101. Raportul lui L. P. Beria adresat lui L. V. Stalin privind evacuarea Arma-
tei poloneze conduse de generalul W. Anders de pe teritoriul U. R.S.S... 169
102. Demers privind deplasarea refugiatului polon Forschner Efraim
Leib din Caracal la București.....171
103. Demers privind deplasarea refugiatului polon Carol Koenisberg
din Slatina-Olt la București.....172
104. Declarația guvernului polonez de la Londra privind relațiile sovie-
to-poloneze.....173
105. Replica Agenției de informații sovietice la Declarația guvernului
polonez din 25 februarie 1943.....173
106. Regulamentul privind alocațiile de întreținere pentru refugiații
polonezi.....175
107. Buletinul informativ difuzat de Radio Berlin privind execuția în
masă a ofițerilor polonezi în pădurea Katân.....176
108. Declarația Biroului sovietic de informații privind descoperirea
înhumărilor în masă a ofițerilor polonezi din pădurea Katân, inti-
tulată „O calomnie mârșavă a călăilor germano-fasciști”.....177
109. Comunicatul de presă al ministrului Apărării al Poloniei, genera-
lul Marian Kukiel, în legătură cu declarația germană privind des-
coperirea înhumării în masă a ofițerilor polonezi la Katân.....178

POLONEZII ÎN TIMPUL CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

110. Articolul de fond al ziarului „Pravda”, intitulat „Colaboratorii polonezi ai lui Hitler”, publicat la 19 aprilie 1943.....	180
111. Nota guvernului sovietic privind decizia de a rupe relațiile diplomatice cu guvernul polonez de la Londra, înmănată de V. M. Molotov ambasadorului polonez în U.R.S.S. T. Romer.....	183
112. Apelul Wandei Wasilewska difuzat la Radio Moscova către polonezii de pe teritoriul U.R.S.S.....	184
113. Scrisoarea Wandei Wasilewska adresată lui Iosif Stalin privind formarea unităților militare poloneze și activitatea Uniunii patrioților polonezi din U.R.S.S.....	186
114. Despre relațiile sovieto-poloneze și viitoarele hotare ale Poloniei, examinate la Conferința de la Teheran a celor „trei mari”.....	187
115. Declarația Guvernului polonez de la Londra în legătură cu trecerea de către Armata Roșie a frontierei sovieto-poloneze, existente până în septembrie 1939.....	190
116. Declarația Guvernului Sovietic privind relațiile sovieto-poloneze..	191
117. Ce este „linia Curzon”.....	193
118. Declarația Guvernului Polonez din 14 ianuarie 1944.....	196
119. Conversația între dl Mikolajczik și dl W. Churchill cu participarea lui Romer, Contelui Raczynski, Dlui Eden și Dlui Owen O'Malley..	196
120. Scrisoarea de însoțire a Comisarului poporului pentru afacerile interne L. P. Beria către I. V. Stalin, V. M. Molotov, I. A. Antonov la raportul lui I. A. Serov și I. D. Cerneahovski privind arestarea generalului Kulczycki și planul de dezarmare a formațiunilor militare poloneze.....	199
121. Raportul Comisarului poporului pentru Afacerile Interne ale U.R.S.S. L. Beria adresat lui I. Stalin, V. Molotov și A. Antonov.	200
122. Adresarea lui W. Churchill către I. Stalin privind acordarea ajutorului răsculaților din Varșovia.....	201
123. Răspunsul lui I. V. Stalin la adresarea lui W. Churchill privind răscoala din Varșovia.....	202
124. Declarația Agenției sovietice de știri T.A.S.S. privind răscoala de la Varșovia și comandamentul militar sovietic.....	202
125. Varșovia (Extras din memoriile lui C.C. Rokossovski, mareșal al U.R.S.S.).....	203
126. Demersul șefului Secției a II-a a Marelui Stat Major A Runceanu, înaintat Comisiei pentru ajutorarea refugiaților poloni din România.	205
127. Nota verbală a Legației Elveției din București privind eliberarea prizonierilor de război de naționalitate polonă, încadrați în armata germană.....	205
128. Notă privind situația polonezilor, înrolați în armata germană și luați prizonieri, aflați pe teritoriul României	207

Anatol PETRENCU

129. Raportul locțiitorului comisarului poporului pentru Afacerile Interne al U.R.S.S. I. A. Serov, adresat comisarului poporului L. P. Beria despre acțiunile Armatei Țării și despre măsurile luate în vederea întăririi Serviciului de contraspionaj al Armatei poloneze și a Secției securitate a Comitetului Polonez pentru Eliberarea Națională (C.P.E.N.).....208
130. Nota informativă a Comisarului poporului pentru Afacerile Interne al U.R.S.S. L. Beria adresată lui Stalin privind delegarea în orașul Belostok a lucrătorilor responsabili ai N.K.V.D.-ului, ai „SMERȘ”-ului din cadrul Comisariatului poporului pentru Apărare (C.P.A.) și ai N.K.V.D.-ului R.S.S. Bielorusie și a două regimente N.K.V.D. 211
131. Memoriul Comisiunii pentru ajutorarea refugiaților politici din România.....212
132. Demersul directorului Comisiunii pentru ajutorarea refugiaților poloni din România K. Swiderski, adresat colonelului A. Runceanu, șeful Secției a II-a a Marelui Stat-Major.....213
133. Nota Marelui Stat Major privind prizonierii armatei germane de origine poloneză.....213
134. Raportul împuterniciților N.K.V.D.-ului și N.K.G.B.-ului U.R.S.S. V. S. Abakumov și L. F. Țanava prezentat comisarului poporului pentru Afacerile Interne al U.R.S.S. L. P. Beria privind rezultatele acțiunilor cehiste întreprinse împotriva membrilor „Armatei Țării” și altor organizații ilegale în voievodatul Belostok și despre strămutarea bieloruşilor pe teritoriul U.R.S.S.....214
135. Nota Comisiunii române pentru aplicarea armistițiului prin care Marele Stat-Major a fost anunțat că se intervenise deja pe lângă Comisia Aliată de Control în vederea prizonierilor polonezi..... 217
136. Adresarea ministrului plenipotențiar către șeful Marelui Stat-Major, generalul N. Rădescu.....218
137. Nota Secției a II-a a Marelui Stat Major privind prizonierii de război germani de origine poloneză.....218
138. Nota informativă a Ministerului de Război al României, Secția prizonieri, trimisă Marelui Stat-Major, prin care se face cunoscut că o parte din prizonierii polonezi înrolați în armata germană au evadat, iar restul prizonierilor au fost predați organelor sovietice. 219
139. Nota informativă a Marelui Stat-Major, Secția a II-a, adresată Ministerului Afacerilor Străine, prin care se aduce la cunoștință soarta prizonierilor polonezi aflați în România.....220
140. Decizia Conferinței din Crimeea privind problemele poloneze. 220
141. Memorandumul „Polonia” redactat de către W.S. Churchill..... 221
142. Scrisoarea lui L. Beria adresată lui I. Stalin și V. Molotov privind numirea lui I. Serov în funcția de consilier în guvernul provizoriu al Republicii Polonia.....223
143. Conversația primului ministru W. Churchill cu Dl Mikolajczyk. . . . 223
144. Despre Polonia (extras din Comunicatul privind Conferința de la Berlin a celor trei mari puteri).....225